

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:
в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодвоке число по 10 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очи і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска» — 3 Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о 5^{1/2} год. пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» при ул. Оссолінських ч. II. (партер) (фронт від ул. Тихої). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсманна.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє.

Рекламації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надсїанім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні дописаня по 30 сот. від стрічки.

По замкненю парламентарної сесії.

(X) Після замкнення сесії держ ради оповістило правительство у Wiener Ztg. в неурядовій часті заяву, котра пояснює причини сего кроку правительства а також дає погляд на сучасне положенє. Отся заява звучить:

«На основі найвищої постанови замкнено XVIII сесию держ. ради. Лише наслідком крайного примусу обставин рішило ся правительство ужити уділеної йому повновасти. Перед тим правительсто робило проби і старало ся впровадити посольську палату на правий шлях.

«В тій цілі достарчило правительство народному представництву багатого материялу до видатної, творчої діяльності, який она могла успішно вихіснувати, а котрий не тільки був би вийшов в користь широких верств населеня, але також в користь цілости держави. Важне діло реформи суспільної безпеки мало бути актом справедливости держави супроти економічно слабших. Політика публичної комунікації мала бути наново управильнена, а також державні засоби для уоруженя мали бути збільшені. Велике число інших народо-господарских предлог мало метою добро всего населеня і було би справедливим добродійством. Сим одначе не обмежило ся правительство. Знало оно, як важкою є національна політика в Чехах для всіх народів і для держави, а також як бажані були би для наседеня мирні відносини

«Для того видадо правительство старанно виготовлені зачерки законів, які надавали ся до усуненя противностей і вирівнаня суперечностей. Одначе всіх хосенних починів не узгляднено а на жаль усі добрі заміри знехтовано. Найшли ся сторонництва, котрі для хосенної роботи в користь держави і народів призначений час прогайнували безплотними наглими внесеннями, які сьвідомо мали спинити роботу в посольській палаті. Також внесенє язикових предлог національних, котрі прилюдна опінія признала хосенною підвалиною для переговорів, не здержало сего поступованя а навпаки здавало ся, неначеб не було доброї волі до предметової оцінки всіх тих важних справ, бо після наглих внесенєв проявили ся сі галабурди з безосновними напастями на правительство і єго членів. Пристрасти виявили ся з такою нагальностю, що треба було скоро се усунути, наколи повага парламенту і держави за границею не мали бути зовсім погребані. Аж тоді рішило ся правительство замкнути державну раду. Крок сей був неминучий, наколи сам парламент не мав бути виставлений на гіршу небезпеку. Треба було дати спрмогу отверезеня і звороту до розваги. Лише повна сьвідомість того може спровадити спасенє. Правительство осягнуло отже постанову на замкненє сесії не проти парламенту, але для добра посольської палати. У відповіднім часі має бути розпочата проба, як далеко поступило в палаті зрозумінє сего. В тій цілі буде дана спрмога виявити свої погляди, про- явити свою творчу силу і здійснити свої

інтереси для неї самої. Правительство своїм запорядком приготує зворот з теперішної дороги і візве сторонництва, щоби проявили добрі наміри і забезпечили беззглядним поворотом до обовязків єствованє народної палати. Дальша єї доля зложена в єї руках».

Отся заява правительства виразно вказує, яка доля доведе ся пос. палаті, наколи она не отямить ся, наколи она не зрозуміє своїх обовязків не тільки супроти держави, але й супроти широких верств народних (досить згадати тут про закон суспільної безпеки), які на основі загального голосованя покликали її до виконаня важних законодатних задач.

Зовсім вірно отже висловило ся «Діло», що «теперішнє замкненє парламентарної сесії, се цемент — посліднє остереженє, дане парламентови перед розвизанєм».

Орган «Народного комітету», котрий нераз глумив ся з наших предметових заміток про «народний парламент» і нашу предметову критику основану на власних признанях руских послів, печатаних в тій органі, пятаував підкопуванєм становища руских послів, прийшов по двох майже роках єствованя сего «народного парламенту», до погляду, що він не доріє до своєї великої і важної задачі. «Діло» бачить вправді спосіб уздоровленя парламенту в боротьбі з правительством (чиж може бути вже завзятійша боротьба, як та, що довела до замкненя сесії?!), одначе дальше видає такий різкий суд про теперішню держ. раду: «Народний парламент» уже дав стільки доказів, що він

Материяли до історії буковинської Руси.

V.

Важнійші праці Із. Воробкевича в роках 1876—1897.

Ч. 25.

Лист Із. Воробкевича до Ол. Барвіньского в р. 1891, 28. мая.

(Дальше).

Так, жартом сказавши, но попри него і правда снусть ся: чи не було би добре ту справу порухити і на будучність упорядкувати, щоби в Рускій Бесїді львівській умственні твори (драм.) — чи добрі, чи злі — як у єгипетских саркофагах на шкварки не сушились, марне не пропадали і щоби їх то вельми славетне общество, сли ті твори єму не до ладу, авторам звертало і не так обходило ся, як зі мною, що від 1884 р. (horribile dictu) мої рукописи там лежать, а оно і мою власність не вертає і про судьбу моїх творів і найменшої звісточки не подає. Думаю, що і Турок таке не потрафить! Оттаке дїєсь у нас! О поступках пана Біберовича і не споминаю. Він, мимо моїх просьб, мої власні рукописи і партитури у себе безвправно задержує і з мене — за то, що я

вашому театру праву дорогу показав — кеш чинить. Гей, гей, милий Боже! Такими поступками не ідемо ми вперед, но ступаємо рачим ходом назад. Unerhört, aber leider wahr!

Милий друже! Одну просьбу — може послідну — до тебе ще маю. Написав я твір драм. Кочубей і Мазепа. Великий труд се був, працював я, як від чорний. Будь ласкав єго прочитати і ад marginem твої уваги і мої хибні і недостатки мені вітверто відкрити. Шкода була-б, щоби сей твір марно пропав. Сам додаю, що монольоги і діяльоги місцями за довгі, но думаю, що добра рада щирих другів-знатоків помоглаб всі блудні і ошибки віддалити і сей твір для сценя удержати. Много є в нїм прикрого і теркого, но то не мої власні видумки, но правдиві дати історичні. Одно тебе молю і прошу, будь як будь, чи має сей твір якусь вартість чи ні, відшли мені з часом мою рукопись.

Посилаю тобі Руїну, Костомарова монографію, решту твоїх книг пішлю тобі прямо в Львів.

Здоров мені будь, мій друже єдиний!
Твій Ізидор.

Чернівці на Буковині,
28. мая 1891.

(До листу додана поезія: «Я знаю, друже, щось стояв», надрукована потім у «Зорі» 1891, ч. 16).

П. Іван Біберович в листі до мене дає таке поясненє до жалів Із. В-а:

«Покійний, видко, не знав, що штуки єго, які він передавав Бесїді до граня в руській театрі, були переховані в Бесїді або у ріжних рецензентів, а театр мав тільки власні відписи, — і відносив ся все до мене, щоби єму єго штуки звернути, а що я не був в можности єго вдоволити, тож від часу до часу писав до мене такі листи.

Я звичайно, одержавши такий лист, предкладав Бесїді єго бажанє, а що, видно, Бесїда не тільки єго штук не відсилала, але мабуть і не відписувала, то він сердив ся на мене».

Виходить, що то львівська Руска Бесїда своїм шлендріяном так затроїла Воробкевичеві житє... — О. М.

у своїм сповнюваню волі правительства в кождім разі не різнити ся від третьої російської думи, на скільки австрійська конституція випередила російську, що годі сподівати ся, аби він відважив ся на таку боротьбу з правительством за основні конституціоналізму, якої треба, щоби примусити австрійське псевдо-конституційне правительство переіменити той маскований абсолютизм, який тепер маємо, на правдивий конституціоналізм. А дальше пише ось що: „І колиб австрійський парламент мав справді конституційне почуте своєї гідности і своїх обовязків для народів держави, то перше всего виступив би він до боротьби з правительством за перебудову держави з на пів абсолютної, в якій властиво рішає воля монарха і підчиненого йому правительства, а парламент покликаний тільки до щоденної роботи в рамках того псевдо-конституціоналізму і до декорації, до маскування властивого абсолютизму, — на державу справді конституційну“*)

Нема сумніву, що австрійська конституція має чимало хиб і недстач, котрі треба би поправити і змінити. Але чи ті, що парламентарної видівні уживають до виправлювання уличних і корпсменних галабурд і биятик, доросли до «перебудови держави», про се нема що багато тратити слів. І само „Діло“, хоч з иншого погляду, не вірить в спосібність теперішних послів до виконання такої задачі, коли каже: «Але сього по теперішнім народнім парламенті годі сподівати ся. Жаль деяких послів за втраченими днями і страх партій перед втратою мандатів при есенуальних нових виборах швидше доведуть до того, що парламент спокійніє і в новій сесії знов „ратуватиме парламентаризм“ сповнюванем волі правительства».

Коли многі послі народного парламенту самі допоминали ся і радо побирали діяти навіть за довгі парламентарні перерви, в яких не мали ніякої роботи, то тим показали, що сні не доросли до становища справдешних народних представників.

*) Хоч „Діло“ так згідно висловлює ся про конст. устрій Австрії, всеж недавно з нагоди просвіт. конгресу мимохіть признало, що Гал. Русь є огнищем, де витворює ся наш народний добуток, конечний для заспокоєня нашого народу. — Ред.

Вісти з Канади.

О. Сабурен*), що приняв наш обряд, аби працювати між Русинами в Канаді, пише нам з Канади:

„Я вже заінсталиював ся... тимчасом в нові. Се моя резиденція, котру замешкую з моім дяком, веселим і бравим хлопаком, що на спілку зі мною вміє біду брати з веселого боку. Я майже без перестанку в дорозі. Від трох місяців я ледве пять днів мав виночинку в Dauphin. З бесідою рускою йде не але: я відчитую мої проповіді перед моім дяком, котрий їх поправляє в граматичнім вислові. В моїй кольонії маю я близько 15 осідків, котрі відвідую, а з котрих лише два числять по 30 родин, прочі числять по 50, 60, 80 і навіть по сто. Нещасної памяти о. Крохмальний вже опустил Манітобу. На Егельберті, на Фіш Рівер і Сифтоні нарід опустил єго; „на що нам сьвященника без церковної

*) французької народности. — Ред.

власти“, говорили люди і він пізнав, що нічого ту не вдіє.

Брошурки о. Деляра (Tentatives de la schisma) заінтересували много молодих людей. Один з них зголосив ся до мене з охотою вступити до Чина Василянського. От, що він пише: „Я радив ся мого духовника в ділі, щоби посвятити ся праці між Русинами“. Він мені відповів: «Колиб я не мав тепер 74 літ, то і я би зділав се, до чого тебе потягає любов спаленя душ людских. На разі однак скінчи сей рік теології“. — Тож прошу Вас молити ся за мене в сім часі, а рівночасно приготуйте мені дорогу до вступлення до отців Василян. В Чині і мові душі спасеня буде безпечнійше, а хвала Божа рівно велика. Відчуваю в душі сильне бажане посвятити ся Богови без застережень, та віддати ся під провід, що повів би мене безпечно в кождій. хвилі мого життя». — Йосиф Іван І.

Зноваж Архиепископ Лянжевен з Вінніпегу пише нам: „Гадка, щоби для спасеня душ католиків-Русинів в Канаді творити руский клир з молодежи канадійської, здає ся мені можливою до зреалізованя. Двох молодих сьвященників Канадійців носять ся з наміром віддати ся сему Божому ділу. Колиб зголосили ся до Вас, маю надію, що не відмовите їм вашої гостинности для виявчєня мови і обряду руского».

Вкінци провінціал закону Сьвятійшого Спасителя в Брукселі пише нам: «Мій сьвященник Д. хоче посвятити ся на місію для Русинів в Канаді, і в тій цілі навчити ся рускої мови і прийняти руский обряд. Чи моглибсьєте прийняти єго до себе на час приготування?»

Сих кілька вісток потверджує нашу недачно висказану увагу, що провідіне Боже справді кличе нових місіонарів для вірних нашої Церкви. А яка у тих місіонерів дивна для нашого уха мова! Говорять, що місійна праця, то ідеал, що посвятити ся для нашої праці, то Боже діло, що посвятити ся єму готові „без всякого застереження“, що всякі труди вміють брати з веселого боку, що вчити ся рускої мови не соромно їм навіть від дяка, що перебуванем їх є віз і дорога... і т. д.“ Самі слов. чужі для нашої молодежи!

Відступство від нашої Церкви і обряду лежить лише в части по стороні агітації латинників і в більшій части має оно жерело в браку висшого покликаня до праці для — Христа «без застереження». І як довго поклик до такої праці «для Христа без застереження» не возьме в нашій Церкві верху над мотивами, в котрих Христови кладуть ся всякі застереження користи матеріальної, земскої, пиватної, особистої, так довго і житє нашої Церкви буде мізерне і хирне, що не є в стані привязати любовню до обряду душ вірних так кріпко, щоби перша ліпша спокуса не захитала їх та не відорвала вже то на річ схизми, вже то не річ латиньсева. І в тім то як раз лежить „корінь лиха“.

Пл. Ф.

Політичний огляд.

Австро-Угорщина.

Замкнене парламентарної сесії викликало велике вражінє в посольских кругах, позаяк оно означає розвязанє цілої дотеперішної організації парламенту і уневажненє всіх тих єго дотеперішних праць, які ще не доведені до законодатного кінця, так що поминувши посольські мандати, які задержу-

ють свою правосильність, замкненє сесії рінє ся закінченю законодатної доби парламенту. Парламентарна президія, парламентарні комісії і їх праці, посольські і правительственні внесєня — все те після замкненя сесії не єствує і з почином нової сесії треба все зробити на ново.

Деякі подробиці, що попередили замкненє сесії, подає «Poln. Congr.» Перед засіданем палати удав ся др. Гломбінський, псрозумівши ся з представниками ріжних чєских сторонництв, до президента кабінету, котрий знаходив ся в бюрі др. Вайскірхнера, і сповістив єг, що Чехи готові покинути демонстрацію, коли бар. Бінерт зложить з міністерияльної лави на початку засіданя слідуочу заяву: «Застерігаю ся проти всяких здогадів, будь то би котрий з членів австрійского правительства міг мати намір обидити який небуть нарід в Австрії».

Бар. Бінерт признав, що сю предлогу в основі можна прийняти і по короткій нараді з членами кабінету рішив ся звернути до Німців, чи годять ся на полагоду справи таким способом. Посли бар. Кіярі і др. Сильвестер, що прийшли до дра Вайскірхнера, заявили ся против сєго, бо по думці Німців не може в сій справі ані др. Матая ані кабінет уступати перед Чехами. Супроти того заявив бар. Бінерт, що не полишає ся єму нічого иншого, як лише замкненє сесії на случай обструкції.

По замкненю сесії поранено підчас метушні кількох чєских послів. Посла Удржала вкисив оден Німець в руку так, що треба було наложити бандаж. Найбільше потерпів п. Шпачек, що ставав лише в обороні своїх товаришів; задумє він тепер виступити карною дорогою проти своїх напасників, бо після єго гадки посольска незайманість по оголошеню замкненя сесії не мала би вже правої сили.

В п'ятницю вечером зібрала ся рада міністрів, щоби засғановити ся над дальшим поступованем. Непенно, як довго протягне ся перерва в парламентарній роботі. Одна з віденських кореспонденцій подає, що палата послів не буде скликана перед місяцем марцем, тай се тільки тоді, як правительство запевнить собі спромому правильної роботи в палаті. Одначе розваживши, що уконституованє палати, нові вибори до комісій і т. п. заберуть чимало часу, то річ неможлива, щоби речинцеві справи полагоджено у відповіднім часі; тому треба буде їх полагодити иншим способом (значить, § 14!) Чи відтак послідє розвязанє парламенту, рішить ся протягом перерви а в тім часі також провізоричний кабінет бар. Бінерта мабуть переіменити ся на сталий.

«N. fr. Presse» подає з німецьких кругів, що о скликаню державної ради за 3—4 тижні нема що й говорити, бо пристрасти і роздратованє не успокоять ся в так короткім часі, отже замкненє сесії не мало би в такім разі змислу. В хр.-супільних кругах кладуть особлившу вагу на се, щоби палату скликати аж тоді, коли буде запорукка спокійної праці. Також і «Poln. Correspondenz» подає з добре поінформованого жерела, що перерва протягне ся кілька місяців.

По замкненю сесії майже всі парламентарні клуби відбули надзвичайні засіданя та ухвалили відповідні резолюції. Між и. соціяльно-демократичний клуб одноголосно висказав думку, що замкненє сесії не було необхідне, се був акт, спричинений з одного боку самоволею партій, з другого непорядністю бар. Бінерта, котрий волів розпустити парламент, ніж самому уступити ся із становища, до якого не доріє. Клуб постановив видати відозву до виборців.

Також німецький народний союз, хр. суспільники і Чехи постановили видати відозву до виборців, у котрих представляють політичне положення і причини свого заховання в парламенті. Чехи постановили крім того висказати міністрови Жацкови довіру і бажане, щоби і на дальше лишив ся в кабінеті.

На засіданню польського кола представив през. Гломбінський свої заходи у президента кабінету в цілі успокоєння роздратованих Чехів, котрі однак не увінчали ся успіхом і висказав жаль по причині послідних подій, що спричинили замкненя сесії. Відтак заявив, що президія кола буде пильнувати народних і краєвих справ і старати ся о як найскорше скликаня парламенту.

„Corresp. Centrum“ подає з чеських кругів, що взаємини між чеськими послами а бар. Бінертом зовсім зірвані наслідком опору Німців що до заяви в справі дра Матаї. Уступлене др. Матаї має бути надолуженем для Чехів. Та сама кореспонденція доносить, що наслідком більшої популярности радикалів, розділилися чеські хліборобники на два табори, консервативний і радикальний, і сей послідний верховодити ме.

Ческе католицко-народне сторонництво висказало жаль з причини спінєня парламентарної праці особливо тому, що не полагоджено суспільної безпеки і удержавленя залізниць.

Виконний комітет славянського центра збере ся дня 10. с. м.

Німці побоюють ся, що в найблизших часах можуть проти них піднятися чеські погроми в Празі, тож зажадали від правительства охоронних мір.

Ческа народна рада враз з послами видала відозву до населеня, в котрій взиває до спокою і невикликує на острійшого виступленя привительства.

В суботунамкнено сесию чеського союму на підставі найвисшої постанови. Замкненя приписують впливови німецьких послів, котрі надіють ся сим способом усунути надто сильну агітацію чеських послів, позбавлених незайманости.

На суботнім послуханю здав бар. Бінерт цісарени звіт і одержав мабуть порученя на найблизший час. Чутки йдуть, що вже в слідуючім тижни наступлять зміни в кабінеті. Не знати чи кабінет буде виключно урядничий, чи може вийдуть до него визначні представники ріжних сторонництв. „Die Zeit“ подає в ранішнім і пополудневім виданю, що губернатор австро-угорського банку др. Білінський має стати міністром скарбу а також б. міністер залізниць Дершта має вступити до кабінету. З хр. суспільних кругів ставлять яко кандидатів дра Вайскірхнера, Патая і Фукса. Коли би Вайскірхнер одержав теку, то др. Ебенгох обняв би президентуру палати.

Угорські дневники пояснюють замкненя парламентарної сесії. Социалістичний „Nepszava“ еречить тому, будьто би послідні події в палаті виказали фіяско загального голосованя; народний „Alkotmány“ заявляє, що Австрия не доросла до парламентаризму і що лише абсолютизм може занести лад. „Bud. Hirlap“ зазначає, що династія повинна вже вкінці переконатися, що підпорою її є лише Угорщина.

Триєстенський „Piccolo“ заявляє, що Італійці не можуть ждати на парламентарну полагоду справи і талійського університету; здобуте єго мусить вийти в жите дорогою розпорядку.

Заграниця.

Мимо браку урядових вїстий можна припускати зовсім певно, що Австро-Угорщина і Німеччина не згодять ся на російську предлогу, зроблену Болгарією. З тим звязують відвідини австро-угорського амбасадора при російськїм дворі, гр. Берхтольда, у німецького секретаря стану, фон Шеєна. В тепершнім положеню годї сподівати ся иншого кроку зі сторони тих держав, бо крок Ізвольського є шахом для австро-угорської політики на Балкані, де Росія може в сей спосіб відзискати свої утрачені впливи. Так само розуміють і в Царгороді сей крок Росії.

Як віднесуть ся остаточно до сеї справи обі інтересовані держави, Туреччина і Болгарія, годї предвидіти. В Царгороді переважав одначе погляд, що они приймуть, зглядно будуть привневлені прийняти російську предлогу зарівно з політичних і з фінансових зглядів.

Надії, які привязувано до покликания Гільм-баші на ставовище міністра внутрішних справ, розвіяли ся зовсім. Всі думали, що він розширить на цілу державу систему, впроваджену з помічю міжнародних реформаторських органів в Македонії, та буде мати в сей спосіб успіх. Між тим доси успіху нема ніякого, а заворушеня особливо в Македонії, ширять ся застрашуючим способом. Діяльність міжнародного інструктора жандармерії, генерала гр. Робіляна в Македонії утруднена через те, що з Македонії забирають раз-враз приділені ему випрбовані турецькі полки, позаяк їх потреба в інших частях держави. Вагалі вичікують весни з певним непокоєм.

Вїсти про кроваві стрічі між Арнавами (Альбанцями) а Сербамі в Новобазарскім санджаку відбили ся голосним відгомном в Сербії. Сербско-македонська організація відбула 1 с. м. в Білгороді збори, на яких зажадала від сербського правительства, щоби оно поробило в санджаку сейчас як найбільше рішучі кроки, инакше організація сама возьме в свої руки охорону сербського народу тамже. Колиж турецький посол в Білгороді зажадав від сербського міністра справ заграничних Мильовановича виясненя в тій справі, сей заявив, що в разі якогось кроку названої організації він її розв'яже.

Вїсти про корупційні афери в Сербії не устають. Останніми часами вкрито великі перекупства при бранці, так, що міністер війни Жівкович не завагав ся заявити, що всякі надужитя в області військової адміністрації буде п'ятувати публично. Крім сего обстає він при своїм домаганю 33 міль. фр. на военні цілі і лише в разі одержаня сеї суми хоче оставати дальше на своїм становищі. Яко одинокий вихід для Сербії в теперішнього тяжкого положеня вважає він війну.

В перші роковини смерти
бл. п.

АНАТОЛЯ ВАХНЯНИНА

відбудуть ся

дня 11. л. лютого о год. 9¹/₂ рано в церкві Преображеня у Львові
заупокійні, тихі богослуженя з панахидою.

На сі сумні поминки запрошують Всіх Своєків, Приятелів, Знакомах і Членів русько-народних товариств жена Покійного, дочка, син, зять і внуки.

Просимо відновити передплату.

Новинки.

— Календар. Вівторок: руско-кат.: Пер. мощ. Йоана З.; римо-кат.: Аполонії. — В середу: руско-кат.: Ефрема сиріна; римо-кат.: Схоластики.

— Відозва москвичів. Перед зборами „Народного Совѣта“ розкидували „юноші“ характеристичну відозву. Одна з них попала в руки нашого репортера і тому можемо поділитися з нашими читачами її змістом. Відозва адресована до учасників „Народного Совѣта“, до „всечестныхъ отцовъ“, „высокопочтенныхъ господиновъ“ і „дорогихъ братьей крестьянъ і мѣщанъ“. Писана она не „на русскомъ“, але „на хахлацкомъ нарѣчї“, а підписані під нею др. Вол. Дудикевич, о. Іван Мацак, парох Липиці долішної, др. Лев Алексевич, др. Іван Гриневецкий, др. Маріян Глушкевич, о. Анисим Саламон, парох Пил, о. Никола Винницький, парох Галича, о. Теофіль Качмарчик, парох Білцаревої і пятох „господинов“ (так стоїть в відозві), яких прїзвища: Іван Миськов, „крестьянинъ“ з Рипцева, „господиновъ совѣтничка суда“ Володимир Литиныйский з Перемишля, Михаїл Кузик „крестьянинъ“ з Шоломія, Антін Криськов, „помѣщикъ изъ Попель“ і „господиновъ“ Василь Бігусъ „крестьянинъ изъ Высоцка“. Всі ті отци, господинове і доктори зложили „комитетъ реформы русской народной партіи“, а в своїй відозві крім „истинно-русскихъ ругательствъ“ ужили на кінці одного „истинно-русского“ покликуня: „Урра!“ В відозві читаємо, що на „собраніи“ має рішити ся питанє про „существованіе русской народной партіи“, яка попала в „пониженіе, ослабленіе, паденіе“. Коли ви в розп'яції питали, яка сему причина, то вам говорили проводирі, що винні тому правительство, Поляки, „украинцы“ і жида. А тимчасом причина лежала „въ нашемъ застоѣ, въ нашемъ рабствѣ и въ нашей трусости“ (Настоящая правда! Прим. репортера). Наслідки сего такі, що „русско-народная партія“ стоїть на тім самім становищу, що літ тому п'ядеять. А тимчасом жите плїло своїм руслом і довело до „страшного поражения“ в часі виборів до парламенту, „а підчасъ соймовихъ выборовъ прийшлося унижатися передъ правительствомъ и Поляками“, а в додатку вибрано послів нерішених, правительственных „а не дуже певныхъ“ що до руського гражданского вѣроисповѣданія“. Через те, що не було програми, то провід партії не мав ясно витаченої дороги в політиці, „русскіи“ послї вступили в р. 1907 до „украинского“ клубу в парламенті, з якого треба було їх ритягати за уши, а деякі соймові послї, як др. Король, почали виломлюватися з політичної програми (чи з тої, що не було?) і виголошували в боймі промови, що є „убійственными для руського дѣла“ (чи тому, що др. Король заявив, що мерзять ся людьми, які беруть рублі?). „Русскіи общества“, як „Народний Дім“, „Ставропігія“, „Общ. ім. Качковського“, „Защита земли“ не приносять рівнож хїсна а причина сему така, що цілими десятками літ господарять одні і ті самі люди, які вже так засиділи ся на своїх стільцях, „що совсѣмъ затерли“. Ані ви їх, ані они нас не знають. В їх руках опинили ся навіть редакції газет, хоть они „оказались негодными заниматься такъ высокіи достоинства“. На всякі докори они оставались глухими, а кожного, що сьмів протестувати, називано „бунтовщикомъ“ і т. п. „Такъ вонъ съ ними!... Досыть стыда!... Скажите одноголосно и громко: Не хотимъ Васъ дальше имѣти предводителями партіи... Уступайте мѣсце людямъ дужимъ, рѣшучимъ, бойрымъ, молодымъ!...“ А що „отъ головы рыба смердитъ“, тому „починаймо отъ головы и сегодня выберемъ совсѣмъ новый генеральный штабъ нашей партіи „Народный Совѣтъ“, завтра новый совѣтъ „Русской Рады...“ а не

бавомъ приїде черга на «Народний Дім», «Общество Качковського» etc. Урра! Урра!... І почалась боротьба, бо «русскі» общества мають «денгі» а дехто з підписаних на них дуже голодний. Урра!...

— **Граф Олексій Толстой про українську пісню.** Пісня українського народу справляє велике вражіння на всіх людей іншої нації, які тільки з нею познакомять ся. Наведемо отсе думки про нашу пісню відомого російського письменника поета Олексія Толстого. В листі до своєї дружини він пише ось що: «...Мой двоюродний братъ приїхавъ изъ Малороссіи и привезъ съ собою такіе великолѣпные національные мотивы! Они перевернули мое серце... Никакая національная музыка не выразила свою народность съ такимъ величіемъ и силой, какъ малороссійская музыка, даже лучше великороссійской, которая такъ выразительна. Слушая ее, ты бы постепенно видѣла открывающуюся передъ тобой всю исторію Малороссіи: ты бы лучше поняла характеръ народный, чѣмъ читая Гоголя или Конисскаго. Это — рѣзкія и неожиданныя ощущенія, открывающія горизонтъ, о которомъ мы не подозревали, или забыли!.. (З листованя г-р. Ол. Толстого. Том. IV. Книга II).

— **Лес: Українці.** Київська «Прогресивна» урядила дня 4. с. м. вечер присвячений писателі Лесі Українці. В програму вечера, який відбув ся в народній аудиторії, війшов реферат д-ки Черняхівської про письменську діяльність Лесі Українки, співи і деклямації.

— **З неділі у Львові.** Весело бавили ся гості на костюмових вечорницях на дохід Захоронки і Оселі вакаційної в саях «Рускої Бесіди». Гостий було тільки, що й сая «Нар. Дому» не булаб для них за велика. До кадріла стануло поверх 50 пар. Замаскованих було багато. — В неділю по полудни відбув ся в салі «Сокола» перший виклад з рамени «Тов-а українських наукових викладів ім. «Петра Могили». Викладали проф. унів. Колеса: «Погляд на історію укр. мови» і проф. Рудніцкий «про нуτρο землі». Сая була битком заповнена. — Вечером відіграв в тій самій салі аматорський театр «Сокола» Грінченкову драму «Степовий гість». Публики було також багато. Аматори грали дуже добре, хоч деякі ролі обсаджено в останній хвилі. «Степовим гостем» заступлено заповіджену нистану комедії Коцебуего «Псотник», яку поліція заборонила яко штку ще нецензуровану для Галичини. В межактах грала музика кружка техніків і треба признати, ся девятка аматорів-музиків грає концертно і переважно русі композиції, яких або зовсім або мало де можна почути.

— **Ревізія кнгарні в Житоїри.** Інспектор друкарень і кнгарень, Нікольский, перевів о-ноді ревізію всіх кнгарень в Житоїри на Волині. В кнгарні Совінського, як доносить «Рада», забрано між іншими до переглянення журнал «Вільна Україна», книжки «Русь-Україна і Московщина» Цегельського і «За громаду» Мирного.

— **Штубацка видумка.** Дня 30. січня с. р. при роздачі свідочств ученики V. кл. польської гімназії в Коломії попала на дурну гадку урядження демонстрації свому господареві кляси проф. Даниловичеви. Отсе ученики зробили з катедри катафалок, положили на нїм манекіна між запаленими свічками, а вікна заслонили. Коли до так прибраної кляси війшов проф. Данилович зі свідочтвами в руках прийнято его свіом «вічная память». Дирекція гімназії, очевидно, поступила так, як була повинна. Здержала видачу свідочств цілій клясі і зарядила строге слідство. Виповників повинна стрітати заслужена кара, бо тут не так входила в гру строгість клясифікації, як руска народність професора.

— **Землетрясенє.** На острові Сахалі, який по половині належить до Росії і Японії, почуто дня 22. січня так сильне землетрясенє, що жителі покинули свої дома і перевели кілька ночий на тріскучім морозі.

— **Папа Пій X. королем Босни.** З нагоди пе-

респрав, дотикаючих прилуки Босни й Герцогівини, звертає директор римської народної Бібліотеки, проф. Доменіко Гролі, увагу на вельми цікаве історичне завіщанє, злагоджене останною королевою Босни, Катериною, якої моці спочивають в церкві Ага Соелі. Сей документ находить ся між рукописями сеї бібліотеки, а напечатаний був в Ляйпніца «Annales ecclesiastici», т. XIX. Після завойованя Босни Турками схоронила ся королева Катерина до Риму, а папа Павло II, віддав їй на мешканє Palazzo Venezia і поручив виплачувати річно платню 100 скудів. Щоби вивдичити ся за ті добродійства, владила королева Катерина 20. жовтня 1478 р. завіщанє, яким записала своє королівство папі Сикстови IV. і его наслідникам на столиці св. Петра, а то на випадок, колиб єї потурчений син не вернув на лоно католицької Церкви. Позаяк сей син остав музулманом, тож, як думає проф. Гролі, правим королем боснійским на основі сего документу є теперішній папа Пій X.

— **В справі санкового спорту.** Треба було аж цілого ряду нещасливих случайв, всілякого рода каліцтва, щоби львівські власти остаточно виступили енергійніше против санкового спорту і подумали не лиш о безпечности самих спортсменів, але й ширшої публіки та забезпечили єї від страшних наслідків спортової мавії. Президент міста Львова п. Цюхліньский видав на основі ухвали магістрату з дня 27. січня с. р. отсе распорядженє: 1) Заводити спорт санковий по улицях заборонює ся безусловно. 2) В публичних городах вільно скускати ся на санках лиш в назначених до того місцях під відповідним дозором родичів, опікунів або настоятелів, котрі повинні допильновувати безпечности життя і здоровля недолітків і недопускати до невідповідних ввбриків. 3) Дорог санкових при ул. Снопківській і на дорозі Кісельки вільно уживати лиш при достаточній скількості снігу а не на ожеледі і під дозором зі сторони тих товариств, котрі ті дороги удержують.

Оповідки.

— **Дальший репертуар русого театру в Перемішлї** (Сая «Нар. Дому». Початок 7½ вечером).

Ві второк 9. с. м. «Павло Полуботок» історична трагедия в 5 діях Барвіньского.

В середу дня 10. с. м. «Жидівка» опера в 5 діях Галевіого. Гостинний виступ М. Шляфенберга.

— **З залізниць.** В «Газеті Львівській» оголошує ц. к. дирекція залізниць державних у Львові роздачу будови виминальні Рихвичі в км. 65½ на шляху Хирів-Стрий в дорозі оффертовій. Оферти належить вносити найпізнійше до 20. лютого 1909 до 12. години в полудне. Загальні і подрібні услія і пляни будови можна переглянути в відділі для будови і консервації в будинку ц. к. Дирекції, 2 поперх, де можна дістати також формуляр і приписи на оферти.

Телеграми

в дня 8. лютого.

Градець. Німецькі студенти ухвалили резолюцію проти заложєня італійского виділу правничого, а се з причин культурних, народних і грошевих. Резолюція називає зрадниками тих німецьких послів, які би голосували за тзм виділом.

Солунь. Турецке міністерство війни зарядило, аби резерва явила ся до служби на кождий поклик.

Париж. Matin доносить, що в суботу найдено під звалищами Месини живого чоловіка.

Colosseum
В пасажи Германів
при ул. Соняшній у Львові.
Нова сензаційна програма
від 1. до 15. лютого 1908.
Щоденно о 8. год. вечер представленє.
В неділі і свята 2 представлення о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що пятниці High-Life представленє. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5

Нездоровий жолудок
не стерпить нічого
а наслідком того є: брак апетиту, біль жолудка, мловнє, забурєня при травленю, біль голови і т. п. Певну поміч проти того подають
КАЙЗЕР'А
Pfeffermünz-Caramellen
Лїкарско випробовані!
Ожавляючо ділаюче і помагаюче до травлення та скріплення жолудка средство
Пакет 20 і 40 сотиків
у всіх аптиках і дрогуєриях.

Розклад залізничних поїздів
важний від 1. мая 1908.

До Львова приходять з	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночі
Кракова	5:50	8:55	1:30	5:45	9:50
Бракова	7:25	9:50	—	8:40	2:30
Ряшева	—	—	1:10	—	—
Підволочиск	7:20	12:00	2:15	5:40	10:30
Черновець	8:07	—	2:05	5:57	9:30
Черновець	—	—	—	—	12:20
Станіславова	5:40	—	—	—	—
Коломії	—	10:20	—	—	—
Стрия	7:29	11:43	3:50	—	11:00
Пустомит	7:29	11:43	3:50	—	11:00
Самбора	8:00	10:30	2:00	—	9:10
Любіня	8:00	10:30	2:00	9:10	—
Рава рускої	7:10	12:40	4:50	—	—
Янова	8:26	1:15	5:00	9:25	10:10
Брухович	7:10	—	12:40	4:50	8:20
Брухович	8:15	—	—	—	—
Зимної води	5:50	7:25	1:10	5:45	9:50
На Підзамче:					
З Підволочиск	7:01	11:40	2:00	5:15	10:12
Бродів	7:01	—	2:00	5:15	10:12
Курович	—	—	12:54	—	8:31
Винник	7:51	—	12:54	3:44	8:34

Зі Львова відходять до	рано	перед пол.	по полуд.	вечер	в ночі
Кракова	3:50	8:25	2:45	7:00	11:15
Бракова	—	8:40	6:12	7:35	12:43
Ряшева	—	—	3:30	—	—
Підволочиск	6:20	10:40	2:16	7:45	11:10
Черновець	6:10	9:35	2:23	—	10:38
Черновець	—	—	—	—	2:50
Станіславова	—	—	—	2:40	—
Коломії	—	—	—	6:03	—
Стрия	7:30	—	2:25	6:42	11:25
Пустомит	7:30	—	2:25	6:42	11:25
Самбора	6:00	9:05	4:00	—	10:45
Любіня	6:00	9:05	—	4:00	10:45
Рава рускої	6:14	11:05	—	7:10	11:35
Янова	6:58	9:15	1:35	3:35	6:30
Брухович	7:21	11:05	—	—	—
Брухович	6:14	—	3:35	7:10	11:35
Зимної води	3:50	8:40	3:30	7:35	11:15
З Підзамча:					
До Підволочиск	6:35	11:02	2:31	8:08	11:32
Бродів	6:35	11:02	2:31	8:08	—
Курович	—	8:53	—	4:41	—
Винник	5:47	8:53	2:01	4:41	—

ЗАМІТКА: Поспішні поїзди печатані товстим друком. — Поїзди ідучі лише в неділі означені †.

